

Na osnovu Zakona o osiguranju RCG i Statuta Društva, na sjednici Odbora direktora „Swiss osiguranja“ AD Podgorica, dana 11.03. 2011. godine donijeti su sledeći:

USLOVI ZA OSIGURANJE OD OPASNOSTI POŽARA I NEKIH DRUGIH OPASNOSTI

PREDMET OSIGURANJA

Član 1.

- (1) Predmet osiguranja kod opasnosti koje se navode u članu 2. ovih Uslova, mogu biti sve stvari, osim onih koje su ovim Uslovima isključene iz osiguranja.
- (2) Osigurane su samo one stvari koje su označene u polisi, a prema sledećim odredbama:
 - 1) kod osiguranja građevinskih objekata i drugih nepokretnih stvari smatraju se osiguranim svi delovi građevinskog objekta, temelji i podrumski zidovi, sve ugrađene instalacije, sva ugrađena oprema (lift, centralno grijanje sa cistijernom za gorivo, bojleri, uređaji za klimatizaciju, hidrofori i dr.). Osiguranjem zgrade u izgradnji osiguran je i građevinski materijal na gradilištu, namijenjen za ugradnju u građevinski objekat u izgradnji koji se osigurava po ovim Uslovima.
Samo krov i izgorivi delovi građevinskog objekta ne mogu se posebno ugovoriti.
 - 2) kod osiguranja pokretnih stvari smatra se, ako u polisi stvari nijesu navedene pojedinačno nego kao skup, da su osigurane sve stvari koje se nalaze na mjestu osiguranja a pripadaju osiguranom skupu, kako one koje su postojale u trenutku zaključenja ugovora, tako i one koje su naknadno unesene u taj skup.
Osigurane su samo stvari koje su svojina osiguranika i lica koja sa njim žive u zajedničkom domaćinstvu.
- (3) Samo ako je posebno ugovoreno i označeno u polisi, osigurane su:
 - 1) stvari radnika koji obalaju službu na mjestu osiguranja, kao i stvari trećih lica primljene radi popravke, prerade, obrade, čuvanja, prodaje, u zalog, najam i na poslugu;
 - 2) brane – masivno građene (od kamena, betona, metala) i nasute zemlje sa nepropusnim jezgrom i obložene čvrstim materijalom (kamen, beton i sl.) sa vodne strane;
 - 3) željezničke pruge;
 - 4) izgrađene obale, kejovi, lukobrani i propusti (kamen, beton, metal i sl.);
 - 5) nasipi – obloženi ili obzidani čvrstim materijalom (betonom, kamenom, asfaltom i sl);
 - 6) mostovi;
 - 7) ograde, potporni zidovi, putevi, avionske piste, trotoari, popločana dvorišta;
 - 8) žičane mreže sa stubovima – u vinogradima, hmeljskim nasadima, plantažnim voćnjacima i sl.;
 - 9) melioracije, regulacije, obloženi ili obzidani nasipi vodenih tokova, masivno građeni;
 - 10) podzemne, nadzemne i podvodne mreže (vodovodna, kanalizaciona, telefonska, plinska, električna i sl., osim mreže koja je sastavni dio zgrade, kao i mreže na teritoriji industrijskog preduzeća;
 - 11) sportski tereni, tereni dječijih igrališta, otvorena kupališta i klizališta;
 - 12) novac i hartije od vrijednosti;
 - 13) stvari u rudnicima ispod zemlje;
 - 14) zalihe stajskog đubriva;
 - 15) stvari na izložbama;
 - 16) prikolice, samohodne mašine i traktori poljoprivrednih gazdinstava;
 - 17) ulja i ostala punjenja kao i katalizatori kad njihova vrijednost nije sadržana u vrijednost osigurane stvari;
 - 18) antene za prijem televizijskih i radio programa.
- (4) Po ovim uslovima ne mogu biti predmet osiguranja:
 - 1) zemljišta, nepopločana dvorišta, brane i nasipi koji nijesu izgrađeni u smislu stava (3) tač. 2) i 5) ovog člana, morska voda u preradi;
 - 2) nasute obale, kejovi, lukobrani i propusti;
 - 3) usjevi na struku, plodovi na stablu, rodni i nerodni nasadi, (voćnaci, vinogradi i sl.) osim stabla voćaka u okućnici;

- 4) kopnena motorna vozila, prikolice, samohodne mašine, osim u slučaju iz stava (3) tačke 16) i kada sačinjavaju trgovačku zalihu u trgovinama, carinskim skladištima, radionicama na popravci i sl;
- 5) plovni objekti na vodi;
- 6) vazdušne letilice;
- 7) roba u prevozu;
- 8) ribe i druge životinje u tekućim i stajaćim vodama;
- 9) stvari izložene na sajmu;
- 10) nepečene cigle na otvorenom prostoru;
- 11) putevi bez donjeg sloja.

OSIGURANE OPASNOSTI (RIZICI)

Član 2.

- (1) Osiguranjem po ovim Uslovima pruža se osiguravajuća zaštita od sledećih rizika:
 - 1) požara i udara groma;
 - 2) eksplozije;
 - 3) oluje;
 - 4) grada (tuče);
 - 5) udara sopstvenog motornog vozila, sopstvene pokretne radne mašine u osigurani građevinski objekat;
 - 6) pada letilice;
 - 7) manifestacija i demonstracija.
- (2) Ako se posebno ugovori i plati dodatna premija, osiguravajuća zaštita se proširuje na jedan ili više dopunskih rizika:
 - 1) poplavu, bujicu i visoku vodu;
 - 2) klizanje tla i odronjavanje;
 - 3) slijeganje tla;
 - 4) sniježnu lavinu;
 - 5) iscurenje (lekaža);
 - 6) izlivanje vode iz instalacija;
 - 7) samozapaljenje zaliha;
 - 8) izlivanje užarene tečne rastopljene mase,
 - 9) udar nepoznatog motornog vozila u osigurani građevinski objekat;
 - 10) zemljotres.
- (3) Nastupanjem osiguranog slučaja osiguranjem su obuhvaćene:
 - 1) štete od uništenja ili oštećenja osiguranih stvari prouzrokovane prilikom spasavanja (rušenja, iznošenja, ukazivanja pomoći i sl.), uslijed nastalog osiguranog slučaja;
 - 2) štete zbog nestanka osigurane stvari prilikom nastanka osiguranog slučaja;
 - 3) troškovi učinjeni povodom raščišćavanja i rušenja u vezi sa nastalim osiguranim slučajem na osiguranju stvari.
- (4) Osiguravač je u obavezi da isplati nadoknadu samo za neposrednu štetu na osiguranju stvari a ne i posredno, kao što je šteta uslijed: gubitka zakupnine, gubitaka prouzrokovanih obustavom rada, umanjena mogućnosti upotrebe uslijed drugih i sličnih gubitaka zbog nastalog osiguranog slučaja.
- (5) Osiguranjem nijesu pokrivena šteta od nuklearne reakcije, nuklearne radijacije i radioaktivne kontaminacije.

Obim opasnosti požara i udara groma

Član 3.

- (1) Požarom se, u smislu ovih Uslova, smatra vatra nastala izvan određenog ognjišta ili vatra koja je ovo mjesto napustila i sposobna je da se dalje razvija svojom sopstvenom snagom.
- (2) Ne smatra se da je nastupio požar i osiguravač nije u obavezi da plati nadoknadu ako je osigurana stvar uništena ili oštećena:
 - 1) uslijed izlaganja vatri ili toploti radi obrade ili u druge svrhe (na primjer, u industrijskoj preradi, prilikom peglanja, sušenja, prženja, pečenja i sl.) ili uslijed pada ili bacanja u ognjište (peć, štednjak i sl.);
 - 2) osmuđenjem, oprljenjem ili progorijevanjem od cigarete, cigare, sprave za osvjetljavanje, žeravice i sl.;
 - 3) uslijed vrenja ili zgrijavanja, kuvanja, dimljenja i sl.

- (3) Osiguranjem od opasnosti požara nijesu obuhvaćene štete na dimnjacima nastale u vezi sa vršenjem njihove funkcije.
- (4) Osiguranje od udara groma, u smislu ovih Uslova, pokriva štete koje na osiguranim stvarima prouzrokuje grom dejstvom snage ili toplote, kao i štete od udara predmeta oborenih gromom.
- (5) Osiguranjem nijesu obuhvaćene štete:
 - 1) štete na osiguranim električnim mašinama, aparatima (uključujući aparate za kuvanje, peglanje, grijanje kreveta, radio aparate, televizijske prijemnike, lampe, sijalice i sl.) ili štete na električnim vodovima uslijed dejstva električne energije prenapona ili zagrijavanja uslijed preopterećenja, atmosferskih pražnjenja i sličnih pojava jer se takve štete smatraju pogonskim. Međutim, naknadnje se štete od požara koji bi nastao djelovanjem električne energije i koji bi se poslije prestanka toga djelovanja samostalno širio;
 - 2) štete prouzrokovane proširenjem električne energije preko vodova kao posljedica udara groma, kao i štete na zaštitnim osiguravačima ma koje vrste, zaštitnim prekidačima, odvodnicima prenapona, gromobranima i sličnim uređajima, nastale u vršenju njihove normalne funkcije.

Obim opasnosti eksplozije Član 4.

- (1) Eksplozijom, u smislu ovih Uslova, smatra se iznenedno ispoljavanje sile zasnovano na težnji pare ili gasova za proširenjem. Eksplozije sudova pod pritiskom (kotlova, cijevi i sl.) postoji samo ako su zidovi suda u tolikoj mjeri pocjepani da nastaje trenutno izjednačenje unutrašnjeg i spoljašnjeg pritiska. Ako je u unutrašnjosti posude nastala eksplozija uslijed hemijskog pretvaranja, šteta koja od toga nastane na posudi pokrivena je osiguranjem i onda kad zidovi nijesu pocjepani. Osiguranjem nijesu pokrivena štete koje su posljedica smanjenja pritiska u posudi.
- (2) Osiguranjem nijesu obuhvaćene:
 - 1) štete na osiguranim stvarima prouzrokovane od miniranja koja se vrše u okviru njegove djelatnosti ili u okviru dozvoljene djelatnosti trećih lica,
 - 2) štete na mašinama prouzrokovane od eksplozije u prostoru za unutrašnje sagorijevanje (cilindar motora),
 - 3) štete od eksplozije koje su normalna pojava u procesu proizvodnje,
 - 4) štete od eksplozivnog izdruvanja iz peći i sličnih naprava,
 - 5) štete od eksplozije bioloških karaktera,
 - 6) štete uslijed probijanja zvučnog zida,
 - 7) štete od vodenog udara koji se u tunelima i cjevovodima pod pritiskom manifestuje kao eksplozija.

Obim opasnosti oluje Član 5.

- (1) Olujom, u smislu ovih Uslova, smatra se vjetar brzine 17,2 metra u sekundi odnosno 62 kilometara na čas (jačine 8 stepeni po Boforovozi skali) ili više. Smatraće se da je duvao vjetar ove brzine u kraju gdje se nalazi osigurana stvar, ako je vjetar lomio grane stabla ili ošteti redovno održavane građevinske objekte. U slučaju sumnje, osiguranik mora dokazati brzinu vjetra izvještavanjem hidrometeorološke službe.
- (2) Štete od oluje obuhvaćene su osiguranjem ako su prouzrokovana mehanička oštećenja osigurane stvari:
 - 1) neposrednim dejstvom oluje;
 - 2) direktnim udarom oborenih ili nošenih predmeta olujom;
 - 3) ukoliko se posebno ugovori, obuhvaćene su i štete od nanošenja snijega vjetrom.
- (3) Osiguranjem od oluje nijesu obuhvaćene štete:
 - 1) od prodiranja kiše, grada, snijega ili dugih nanosa kroz otvoreni prozor ili druge otvore koji postoje na zgradi, osim ako su otvori nastali od oluje;
 - 2) štete od kiše i drugih padavina na stvarima smještenim na slubodnom prostoru (plastovima, kamarama i sl.) u gričevima, pod nastrešnicama i ostalim otvorenim zgradama;
 - 3) od propisima predviđene težine snijega;
 - 4) na građevinskom objektu koji nije bio izgrađen prema uobičajenom načinu gradnje u tom mjestu, ili koji je nedovoljno održavan ili je dotrajavao;
 - 5) na folijama od vještačkog materijala na toplim ležama, koje služe za pokrivanje bilja neposredno ili u obliku tunela, ukoliko se

drugačije ne ugovori, osim folija čiji je vijek trajanja po garanciji proizvođača kraći od godinu dana.

Obim opasnosti grada Član 6.

- (1) Osiguranjem su obuhvaćene štete od uništenja odnosno oštećenja osiguranih stvari koje grad prouzrokuje svojim udarom. Obuhvaćene su i štete od prodiranja grada i kiše kroz otvore nastale od padanja grada.
- (2) Osiguranjem nijesu obuhvaćene štete na staklima i folijama toplih leja i staklenika, kao ni štete na malteru nedovoljno održavane ili dotrajale fasade. Ukoliko se posebno ugovori, obuhvaćene su i štete na staklima i folijama toplih leja i staklenika, osim na folijama čiji je vijek trajanja po garanciji proizvođača kraći od godinu dana.

Obim opasnosti udara sopstvenog motornog vozila i sopstvene pokretne radne mašine u osigurani građevinski objekat Član 7.

- (1) Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranom građevinskom objektu koje nastanu udarom sopstvenog motornog vozila i sopstvene pokretne radne mašine.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene i štete na drugim osiguranim stvarima koje nastanu kao posljedica rušenja građevinskog objekta, prouzrokovane udarom motornog vozila u smislu stava (1) ovog člana.

Obim opasnosti zemljotresa Član 8.

- (1) Obim štete od zemljotresa utvrđuje se po Posebnim uslovima u vezi sa osiguranjem zemljotresa.
- (2) Zemljotres mora biti seizmografski registrovan.

Obim opasnosti pada vazdušne letilice Član 9.

- (1) Padom vazdušne letilice, u smislu ovih Uslova, smatra se pad letilice bilo koje vrste na osigurani objekat.
- (2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj pada letilice ako se od neposrednog udara letilice ili njenih djelova kao i predmeta iz letilice, osigurana stvar uništi ili ošteti.

Obim opasnosti manifestacije i demonstracije Član 10.

- (1) Manifestacijom i demonstracijom, u smislu ovih Uslova, smatra se organizovano ili spontano javno ispoljavanje raspoloženja grupe građana.
- (2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj manifestacije ili demonstracije ako je osigurana stvar uništena ili oštećena na bilo koji način djelovanjem manifestanata ili demonstranata (rušenjem, demoliranjem, razbijanjem, paljenjem dr.)

Obim opasnosti poplave, bujice i visoke vode Član 11.

- (1) Poplavom, u smislu ovih Uslova, smatra se stihijsko neočekivano plavljenje terena od stalnih voda (rijeka, jezera, mora i dr.), uslijed toga što se voda izlila iz korita ili provalila odbrambeni nasip ili branu, izlivanje uslijed izvanredno visoke plime i talasa na moru i jezerima neobične jačine, kao i od nadolaženja vode iz vještačkih jezera. Poplavom se smatra i neočekivano plavljenje terena uslijed naglog obrazovanja velike količine vodene mase koja nastane kao posljedica provala oblaka. Bujicom se smatra stihijsko neočekivano plavljenje terena vodenom masom koja se obrazuje na nizbrdnim terenima uslijed jakih atmosferskih padavina i sliva ulicama i putevima. Osiguranjem od poplave obuhvaćene su samo štete prouzrokovane na osiguranom objektu za vrijeme trajanja poplave i neposredno poslije povlačenja vode.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene štete na hidrograđevinskim objektima od visokih voda. Visokim vodama se u smislu ovih Uslova smatra:
 - 1) izuzetna pojava neobičajenog porasta vodostaja
 - 2) podzemna voda kao posljedica visoke vode.Obaveza osiguravača za štete od visoke vode i podzemne vode kao njene posljedice, počinjene sa porastom visoke vode iznad unaprijed utvrđenih mjesečnih kota vodostaja izmjerenih prema najbliže

postavljenom pokazivaču vodostaja. Za svaki pojedinačni mjesec normalan je mjesečni vodostaj za posljednjih dvadeset godina koji označava pokazivač vodostaja najbliže osiguranoj stvari, i uz isključenje izuzetno visokih vodostaja.

- (3) Osiguranjem nijesu obuhvaćene:
- 1) štete sa unutrašnje strane na cjevovodima, kanalima i tunelima i prouzrokovane mehaničkim djelovanjem vode;
 - 2) štete od gljivica uslijed vlage;
 - 3) štete od slijeganja tla kao posljedice poplave i bujice;
 - 4) štete od podzemnih voda izlivenih iz kanalizacione mreže, osim ako je do izlivanja došlo uslijed poplave i bujice;
 - 5) štete od plavljenja vode izlivenih iz kanalizacione mreže, osim ako je do izlivanja došlo uslijed poplave i bujice;
 - 6) štete na stvarima smještenim u živim i suvim koritima potoka i rijeka, kao i na prostoru između potoka, odnosno rijeka i nasipa (inundaciono područje);
 - 7) štete na zalihama koje nijesu uskladištene na paletama, visine najmanje 10 cm, ili na propisima utvrđen način;
 - 8) štete na hidrograđevinskim objektima uslijed podlokavanja sa spoljne strane, a na kanalima, tunelima i cjevovodima i štete uslijed pritiska prouzrokovanog poplavom u smislu prethodnog stava, ukoliko se drugačije ne ugovori.

Obim opasnosti izlivanja vode iz instalacija

Član 12.

- (1) Izlivanjem vode, u smislu ovih Uslova, smatra se:
- 1) neočekivano izlivanje vode iz vodovodnih, odvodnih (kanalizacionih) i toplovodnih instalacija pripadajućih objekata, kao i iz uređaja za grijanje toplom vodom, parno grijanje i iz drugih uređaja i aparata koji su priključeni na vodovodne i odvodne instalacije u objektu koji zbog oštećenja ili zapaljenja (loma, oštećenja ili otkazivanja uređaja) tih instalacija i aparata.
 - 2) Pripadajuće instalacije u osiguranom objektu su do njihovog priključivanja na spoljnu mrežu (na primjer: šaht, hidrofor, podstanica za toplu vodu i sl.)
 - 3) neočekivano izbijanje pare iz instalacija i uređaja za toplu vodu i grijanje.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranim stvarima koje nastanu u smislu stava (1) ovog člana i ako je do ostvarenja osigurane opasnosti došlo iz ostalih prostorija zgrade u kojoj se nalaze osigurane stvari.
- (3) Osiguranjem nijesu obuhvaćene štete:
- 1) od izlivanja vode iz otvorenih slavina, kao i iz drugih odvodnih (kanalizacionih) instalacija, ako je šteta nastala uslijed zagušenja instalacija u prostorijama osiguranika;
 - 2) nastale na samim vodovodnim i odvodnim instalacijama, uređajima, aparatima i kotlovima u prostorijama osiguranika;
 - 3) uslijed dotrajalosti, istrošenosti i korozije u prostorijama osiguranika, koje su dostupne kontroli osiguranika;
 - 4) od gljivica uslijed vlage;
 - 5) zbog gubitka vode i izgubljene dobiti;
 - 6) na zalihama koje nijesu uskladištene na paletama, visina najmanje 10 cm ili na za to propisan način;
 - 7) od izlivanja vode iz oluka i olučnih cijevi u prostorijama osiguranika;
 - 8) od izlivanja vode iz spoljnih instalacija (ulične i sl.);
 - 9) uslijed slijeganja tla kao posljedice izlivanja vode iz vodovodnih i kanalizacionih instalacija;
 - 10) uslijed smrzavanja u instalacijama i uređajima koji su pod kontrolom osiguranika.

Obim opasnosti klizanja tla i odronjavanja

Član 13.

- (1) Klizanjem tla, u smislu ovih Uslova, smatraju se iznenadni pokreti zemljine površine na kosim terenim sa jasnim manifestacijama lomova na površini tla i srozavanja koji sa pojavom jakih deformacija i pukotinama na građevinskim objektima nastaju u kratkom periodu.
- (2) Odronjavanjem, u smislu ovih Uslova, smatra se otkidanje i pad materijala kao geološke pojave ili u vezi sa klizanjem terena.
- (3) Smatra se da je nastupio osigurani slučaj ukoliko su deformacije, oštećenja ili uništenja osigurane stvari nastale zbog kretanja tla, pritiska ili udara zemljinog materijala.
- (4) Osiguranjem nijesu obuhvaćene štete na osiguranoj stvari:
 - 1) nastale prije ili u momentu zaključenja osiguranja,

- 2) ukoliko je klizanje tla ili odronjavanje prouzrokovano djelatnošću osiguranika;
- 3) osiguranjem nijesu obuhvaćeni troškovi saniranja tla.

Obim opasnosti slijeganja tla

Član 14.

- (1) Slijeganjem tla, u smislu ovih Uslova, smatra se iznenadno vertikalno pomijeranje tla – ulijeganje kao geološka i hidrološka pojava.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene štete od uništenja ili konstruktivnog oštećenja osiguranih stvari. Pod konstruktivnim oštećenjem osiguranih stvari smatraju se deformacije, pukotine, lom pojedinih vitalnih djelova, objekata, uređaja, instalacija i sl. bez kojih se objekat, uređaj, instalacije i sl. ne mogu staviti u predviđenu funkciju i/ili bezbjedno koristiti.
- (3) Osiguranjem nijesu obuhvaćene štete na osiguranim stvarima kod kojih nije nastalo oštećenje u smislu stava (1) i (2) ovog člana:
 - 1) slijeganje zbog greške u statističkom proračunu,
 - 2) promjene estetskog izgleda osigurane stvari,
 - 3) centriranje, ispitivanje i puštanje u rad mašina i uređaja kod kojih nije nastalo oštećenje vitalnih djelova;
 - 4) ispitivanje i puštanje u rad svih instalacija;
 - 5) lom stakla svih vrsta;
 - 6) pukotine na zemljanim objektima koje ne ugrožavaju stabilnost ili funkcionalnost objekta;
 - 7) pukotine na svim djelovima građevinskog objekta koje ne utiču na stabilnost tog dijela ili cijelog objekta;
 - 8) malterske pukotine svih vrsta;
 - 9) pukotine na keramičkim i drugim obložnim pločama;
 - 10) molersko – farbarski i soboslikarski radovi na građevinskim objektima.
- (4) Osiguranjem nijesu obuhvaćene indirektno štete, kao posljedica slijeganja tla:
 - 1) gubitak proizvodnje;
 - 2) gubitak zbog prestanka rada;
 - 3) ugovorni gubitak ili odgovornost;
 - 4) troškovi učinjeni na spasavanju i raščišćavanju ;
 - 5) troškovi sanacija tla.

Obim opasnosti sniježne lavine

Član 15.

- (1) Sniježnom lavinom, u smislu ovih Uslova, smatra se sniježna masa u pokretu koja se otkida sa planinskih padina.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene i štete prouzrokovane djelovanjem vazdušnog pritiska od sniježne lavine.

Obim opasnosti iscurenja (lekaže)

Član 16.

- (1) Iscurenjem (lekažom), u smislu ovih Uslova, smatra se iscurenje tečnosti odnosno gasova iz nepokretnih sudova – cistjernih, cjevovoda i sl., ako tečnost iscuri zbog iznenadnog prskanja suda ili neočekivanog kvara na ugrađenim uređajima za ispuštanje i utakanje tečnosti.
- (2) Ako osigurana tečnost iscuri zbog prskanja sudova ili kvara na uređajima nastalih uslijed dotrajalosti, lošeg održavanja posuda odnosno uređaja, lošeg zaptivanja ili loše zaptivke, šteta se ne nadoknađuje. Osiguranjem su pokrivene štete samo na osiguranoj tečnosti odnosno plinovima, ukoliko dugačije nije ugovoreno. Ako se posebno ugovori obuhvaćene su štete od iscurenja tečnosti na osigurane stvari. Osiguranje se može ugovoriti samo na „prvi rizik“.

Obim opasnosti izlivanja užarene tečnosti rastopljene mase

Član 17.

- (1) Od opasnosti izlivanja užarene tečne rastopljene mase pokrivena je šteta koja bi bila prouzrokovana na osiguranim stvarima uslijed neočekivanog izlivanja užarene tečne rastopljene mase izvan mjesta određenog za ispuštanje i odvođenje i ako nije nastao požar. Šteta koja pri tome nastane na uređaju za topljenje i odvođenje nadoknadiće se samo ako je prouzrokovana dejstvom rastopljene mase spolja.
- (2) Osiguranjem je pokrivena i šteta na rastopljenoj masi.

Obim opasnosti samozapaljenja zaliha

Član 18.

- (1) Samozapaljenje je fizičko – hemijski i bološki proces prelaska materijala iz čvrstog stanja u stanje pepela ili praha, bez uticaja spoljnih izvora plamena ili visoke temperature.
- (2) Materije sklone samozapaljenju su: materijali biljnog porijekla (sijeno, žitarice i sl.), treset i fosilni ugaj, masti i ulja biljnog porijekla, hemijski materijali i smjese (fosfor, cinkov i aluminijski prah, jedinjenja sumpora sa metalima, gar, metalno-organska jedinjenja, hidrosulfidi natrijuma, karbid kalcijuma i dr.). Vlaknasti materijali posjeduju sposobnost samozapaljenja samo kad su natopljeni biljnim i životinjskim mastima: laneno konopljino i pamučno, firnajz, riblja ulja i drugo.
- (3) Opasnost samozapaljivih zaliha obuhvaćena je osiguranjem ako su zalihe uskladištene i izvršene ostale radnje po zakonskim, odnosno tehničkim propisima.

Udar nepoznatog motornog vozila u osigurani građevinski objekat

Član 19.

- (1) Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranom građevinskom objektu koje nastanu udarom nepoznatog motornog vozila.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene štete na drugim osiguranim stvarima, kao posljedica rušenja građevinskog objekta ili dijela objekta prouzrokovano udarom motornog vozila u smislu stava (1) ovog člana.

VRIJEDNOST OSIGURANE STVARI

Član 20.

- (1) Vrijednost osigurane stvari, ukoliko se drugačije ne ugovori, čini:
 - 1) za građevinske objekte – građevinska cijena novog objekta prema cijenama u mjestu gdje se objekti nalaze, umanjena za iznos procjenjenog rabaćenja (ekonomskog i/ili tehničkog),
 - 2) za zalihe robe, materijala, sirovina – nabavna cijena, a ako je tržišna cijena niža od nabavne, tada je tržišna cijena uvećana za zavisne troškove,
 - 3) za zalihe gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje kod proizvođača- proizvodna cijena, a ako je tržišna cijena niža od proizvodne – tržišna cijena,
 - 4) za mašine, uređaje i instalacije, transportna sredstva i sredstva veze, inventar i predmete domaćinstva – nabavna cijena novih stvari umanjena za iznos procjenjenog rabaćenja (tehničkog i/ili ekonomskog),
 - 5) za šume – trošovi podizanja, odnosno vrijednost drve mase, što je potrebno u svakom pojedinačnom slučaju odrediti,
 - 6) za stvari od plemenitog materijala, neprerađene plemenite metale, drago kamenje, biserne ogrlice, rijetke i skupocjene stvari, umjetničke predmete, planove, datoteke, crteže, modele, kalupe, dokumenta, rukopise, predmete zbirki i poslovne knjige – iznos sporazumno određen između osiguravača i ugovarača osiguranja,
 - 7) za novac, hartije od vrijednosti, arhivsku građu za muzeje i izložbene predmete – iznos sporazumno određen između osiguravača i ugovarača osiguranja.

MJESTO OSIGURANJA

Član 21.

- (1) Osiguranje važi za vrijeme dok se osigurane stvari nalaze u mjestu označenom u polisi.
- (2) Osiguranje važi i kad se sve osigurane stvari prenesu sa mjesta označenog u polisi na neko mjesto u okviru sjedišta osiguranika, odnosno mjesta stanovanja na teritoriji Crne Gore.
- (3) Stvari poljoprivrednih gazdinstava, zbirno osigurane jednom polisom (paušalno osigurane), osigurane su i dok se nalaze na zemljišnom posjedu, pijacama, na mjestu prerade, obrade, opravke i posluge. Ove stvari se smatraju osiguranim i pri prevozu javnim saobraćajnim sredstvima.

- (4) Sredstva radnih organizacija osigurana su i na mjestu obrade, prerade, opravke, kao i kod lica kojima su data na posluđu ili zakup.
- (5) Ako se osigurana stvar, prema prirodi upotrebe, premješta sa jednog mjesta na drugo, to treba navesti u polisi. U tom slučaju, ukoliko se ne mogu tačno označiti pojedina mjesta osiguranja, mjesto osiguranja je označeno na teritoriji Crne Gore.
- (6) Osiguranje ne važi za vrijeme dok se osigurana stva nalazi na izložbi, vašaru ili sajmu ukoliko se posebno ne ugovori.
- (7) Kod ugovorenog osiguranja na «prvi rizik», u polisi osiguranja se navodi precizno mjesto osiguranja za svaku osiguranu stvar.

UTVRĐIVANJE NAKNADE IZ OSIGURANJA

Član 22.

- (1) Visina naknade iz osiguranja utvrđuje se:
 - 1) u slučaju uništenja ili nestanka stvari – prema vrijednosti osigurane stvari (član 20) u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, umanjenoj za vrijednost ostatka,
 - 2) u slučaju oštećenja – u visini troškova opravke po cijenama materijala i rada u vrijeme osiguranog slučaja umanjene za iznos procjenjenog rabaćenja i vrijednosti ostatka ukoliko nije drugačije ugovoreno.
 - 3) Veći troškovi opravke, koji su nastali zbog toga što su prilikom opravke na oštećenoj stvari učinjene izmjene, poboljšanja ili usavršavanja, padaju na teret osiguranika.
- (2) Za makadamske i šumske puteve priznaje se naknada za štetu na gornjem stroju samo kada je istovremeno na istom mjestu oštećen i donji stroj. Za štete na donjem stroju naknađuje se najviše iznos troškova izvođenja izgrađenog djela stroja po projektu.
- (3) Ako su stvari osigurane na „prvi rizik“ od opasnosti čijim ostvarenjem nastane šteta, naknada će se platiti u visini nastale štete, a najviše do ugovorene sume osiguranja na „prvi rizik“. Odredbe o podosiguranju u ovom slučaju neće se primjenjivati.

NAKNADA TROŠKOVA

Član 23.

- (1) Na ime troškova učinjenih za raščišćavanje i rušenje u vezi sa nastalim osiguranim slučajem na osiguranju stvari, osiguravač nadoknađuje neophodne izdatke za raščišćavanje i rušenje. Međutim, ukoliko se drugačije ne ugovori, naknađuje se najviše 3% od sume osiguranja, odnosno od stvarne vrijednosti oštećene stvari kod osiguranja na ugovorenu vrijednost oštećene stvari. U troškove raščišćavanja spadaju neophodni izdaci za raščišćavanje i čišćenje mjesta na kome je šteta prouzrokovana, kao i izdaci za odvoz ogorina, šteta i mulja do najbližeg mjesta dozvoljenog istovara. U troškove rušenja spadaju neophodni troškovi koje ugovarač osiguranja učini poslije nastanka osiguranog slučaja radi rušenja preostalih oštećenih neupotrebljivih djelova i njihovog odnošenja do najbližeg mjesta dozvoljenog istovara. U troškove rušenja spadaju neophodni troškovi koje ugovarač osiguranja učini poslije nastanka osiguranog slučaja radi rušenja preostalih oštećenih neupotrebljivih djelova i njihovog odnošenja do najbližeg mjesta dozvoljenog istovara.
- (2) U slučaju podosiguranja, troškovi za raščišćavanje i rušenje naknađuju se u istoj srazmjeri kao i naknada iz čl. 21. osim u slučajevima kad su ti troškovi učinjeni po nalogu osiguravača.
- (3) Osiguravač nije u obavezi da naknadi troškove za otklanjanje uzroka štete, kao i troškove intervencije vatrogasnog društva ili nekih drugih organizacija čija je dužnost prema karakteru poslovanja da besplatno pružaju pomoć kad nastane osigurani slučaj.

VAŽNOST OPŠTIH USLOVA ZA OSIGURANJE IMOVINE

Član 24.

Ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim Uslovima, na osiguranja zaključena po ovim Uslovima primjenjuju se i Opšti uslovi za osiguranje imovine.